

Decisiones Sacramentales, Theologicæ, Canonicæ, & Legales

In Quibus Tota materia Sacramentorum, Theologiæ Moralis, Juris Canonici, & Quæstiones plurimæ Juris Civilis explicantur, dilucidantur, & traduntur, Eruditionibus, Historiis, & Exemplis adornatæ ; Opus Episcopis, Vicariis, Parochis, Confessariis, aliisque Studiosis utile, ac jucundum In Libris novem ...

Via Lactea Sive Institutiones Iuris Canonici

Chiericato, Giovanni Maria

Augustæ Vindelicorum, 1730

Tit. XXII. De iis, qui sunt in Sacris constituti.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94613](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94613)

Quò ad Postremum: Degradatio fit in pœnam Clericorum delinquentium, & ad eos puniendos, c. *Sacerdos*, 81. d. Et sæpe fit, ut possit Iudex secularis ipsum Clericum Degradatum punire, licet debeat Iudex Ecclesiasticus eum tradendo orare, ne deveniatur ad pœnam sanguinis, c. *Rerum*, 17. q. 4. est text. in §. *Clericus*, hic. Et fit etiam ad privandum Clericum, ne se immisceat amplius in sacris, ut notatur in c. 1. de *Cler. excom.* & ait text. hic in fine.

TIT. XXI.

De Sacerdotibus in inferiori gradu constitutis.

Cum usque ad præsentem titulum tractatum sit de Sacerdotibus existentibus in gradu supremo, aut majori, nunc tractatur de his, qui sunt in gradu inferiori: & videbimus:

1. Qui sint Sacerdotes in gradu inferiori existentes?
2. Quæ sit Presbyterorum potestas?
3. Qui possint esse Presbyteri?

Quò ad Primum: Sacerdotes existentes in gradu inferiori sunt Presbyteri, qui æqualiter sunt Sacerdotes in tantum, ut non desint, & c. *Olim*, 95. d. §. *Presbyterorum*, hoc eod. tit. Presbyteri autem nomen trahitur a senectute, c. qui dicant Episcopos, & Presbyteros differre dignitate, non ordine, c. *Legimus*, 93. d. Quisquis, c. *Porro*, d. 8. licet potius hoc nomen maturitatem sapientiæ, atque prudentiæ indicet, quam canitiem corporis, vel annorum multitudinem, c. 2. 25. q. 6. c. *De quibz* 20. d.

Quò ad Secundum: In hoc capite distinctio est adhibenda: nam Presbyteri quædam possunt jure proprio, ut est Corporis Dominici, ac Sanguinis consecrationem, etiam præsentem Episcopo, peragere, d. c. *Legimus*, c. *Ecce*, dist. 95. Infantes baptizare, c. 2. & c. 3. de *Off. Archip.* Sanctificatione oleo inungere, ac benedicere, non tamen solemniter, ut d. c. *Ecce*, & de his vide in d. 91. c. 1. & c. *Presbyteros*, d. dist. 95. cap. *Ministrare*, 96. q. 9. & notatur in c. 2. & 3. de *Offic. Archipr.* Pœnitentes occultos absolvere. *Lois sup. alleg.* & de his loquitur §. *Episcopi*, hic. Quædam vero possunt ex persona Episcopi: scilicet Episcopo permitte, & imminente necessitate extrema, ut Baptizatos sacro linire Chrismate, & Virgines Deo dicare, d. c. *Ecce*, extr. eod. text. in §. *Episcopi*, hic. Quædam tamen neutro modo conceduntur Sacerdotibus, ut est Ecclesias consecrare, erigere, reconciliare, Sacrum Chrisma conficere, Clericos ordinare, excommunicare, publicas inungere pœnitentias, aut publicos pœnitentes reconciliare; ut in §. *fin. hoc. tit.* aut alia similia efficere, d. c. *Ministrare*, cap. *Aqua*, de *Consecrat. Eccles.* vel *Alt.* c. *Quanto*, de *Consecrat.*

Quò ad Postremum. Illi possunt esse Presbyteri, & Sacerdotes, qui cum legitime fuerint promoti ad ordines inferiores, dignos se præbuerunt, ut ad sacra ministeria tangenda assumantur. Insuper requiritur, ut per annum Diaconi extiterint, optimisque moribus sint exornati, c. 11. c. 14. sess. 23. in *Conc. Trid.* Ac tandem ut annum vigesimum quintum attingant; ut sess. 23. c. 12. ejusd. *Trid. Conc.*

TIT. XXII.

De his, qui in sacris sunt constituti.

Cum post Sacerdotes reperiantur immediate, qui in sacris sint constituti ordinibus, quinimo Sacerdotes esse non possint, qui sacros

Ordines non receperunt, ob id etiam de his tractare oportet; Et pro tituli expeditione videbimus.

1. Sacer ordo qui dicatur?
2. Qui dicantur in sacris ordinibus constituti?
3. Qui sint Diaconi, & Subdiaconi?
4. Qui possint ad hos ordines promoveri?
5. Quæ sit Diaconorum, & Subdiaconorum Potestas?

Quò ad Primum. Sacer ordo dicitur characteris quædam in anima impressio, de Sacramento Corporis Christi participans, qua quis in viam Domini adeo transfertur, ut non liceat ei amplius recedere, c. *Cum ex eo*, de *Elect.* in 6. Abb. in c. *Si quis Clericor.* de *Cleric. conjugatis*.

Quò ad Secundum. Septem secundum aliquos sunt Ordines: Minores quatuor, nempe *Ostiarius*, *Lectoratus*, *Exorcistatus*, *Acolythatus*. Majores tres, *Subdiaconatus*, *Diaconatus*, *Presbyteratus*. Sunt, qui etiam adjiciunt Episcopatum ordinem esse majorem: Plalmistatum minorem; sed prior sententia magis recepta est. Erunt igitur in Sacris illi: qui vel Diaconi, vel Subdiaconi, vel Presbyteri sunt.

Quò ad Tertium. Diaconi nomen significat Sacerdotis ministrum, & est nomen dignitatis, c. *Si quis post acceptum*, 51. d. Et Diaconi sunt, qui omnibus ordinibus, præter Sacerdotis characterem exornati, Episcopo dum Altissimo sacrificia offert, auxiliantur, c. *Diaconi*, 93. d. Subdiaconi sunt illi, qui præter minores ordines hunc majorem receperunt tantum. c. *A Subdiacono*, d. 93.

Quò ad Quartum. Ad ordinem Subdiaconatus promoveri possunt illi, qui omnes minores ordines receperunt, & vigesimum secundum annum degunt: ut in *Conc. Trid. sess. 23. cap. 12.* Ad Diaconatum vero, qui cæteros ordines obtinuerunt inferiores, & habent annum vigesimum tertium; in Subdiaconatuque persistant per annum, d. c. 12. cum seq. Intellige, prædictos annos sufficere incæptos. DD. apud Barboiam d. sess. 23. c. 12. num. 2.

Quò ad Postremum. Modica horum auctoritas existit, cum debeant ne dum Episcopis, sed etiam Presbyteris subesse: Et quidem Diaconorum officium est, Episcopum prædicantem ab insidiis custodire, Sacerdotibus assistere, & Evangelium ad populum prædicare, c. *Perlectis*, §. *Ad Diaconum*, 25. d. Ad Subdiaconum vero pertinet Diacono subesse, & ejus officii est, Calicem, & Patenam ad Altare deferre, & Levitis tradere, eisque ministrare; Urceolum quoque, & aquam, mantile, & manutergium tenere, Episcopis, Presbyteris, & Levitis pro lavandis ante Altare manibus aquam præbere. §. *Diaconum*, 1. hoc tit. d. c. *Perlectis*, §. *ad Subdiaconum*.

TIT. XXIII.

De his, qui in minoribus sunt constituti.

Videbimus de his, qui in sacris ordinibus sunt constituti; nunc de his qui minores ordines habent. Et videbimus:

1. Qui sint ordines minores?
2. Qui possint ad hos ordines promoveri?
3. Quæ ad ordines minores pertineant?

Quò ad Primum: Quinque sunt secundum quosdam minores ordines, *Acolythatus*, *Exorcistatus*,